

REVISTA "CRUÏLLA" (verano 93)
(Barcelona)
n.º 12

Homes que també ploren

Les dones s'estan alliberant. Però què fem els homes? Mentre que molts s'aferren al paper de mascle tradicional, criticant el moviment feminista o simplement ignorant-lo, d'altres opten per camuflar-se de *liberals* portes enfora. Certament, existeix una minoria que procura canviar d'hàbits i de mentalitat i que

es solidaritza amb les reivindicacions de les dones. Però segur que només són elles les que tenen un problema? Comencen a sorgir homes que no ho veuen així, que també se senten oprimits pel patriarcat i que es reuneixen per trobar una altra manera de ser homes avui dia.

Text:
JORDI
GARCIA

La Nuri acaba de parir. La meua companya i jo anem a veure la criatura. Ella de seguida l'alça i li fa carantoines. Jo em quedo palplantat, avergonyit, no em surt de tocar-lo. Sense voler, alguna cosa dintre meu em frena advertint-me: "Vigila, que faràs el ridícul!"

Encegatats pels avantatges que la societat masclista ens atorga, els homes no sabem el que ens perdem. Només alguns han començat a adonar-se que no sols fem de botxins sinó també de víctimes. Quan érem petits, mentre que s'educava les nenes perquè fossin dolces, emotives, dependents i passives, els

mascles érem ensinistrats per interpretar el paper contrari: durs, racionals, dominants i agressius. ¡Quantes vegades no hem hagut d'empassar-nos les llàgrimes o la por mentre el pare o la mare éns recriminaven amb un "comporta't com un home", "els homes no ploren" o "que no ho veus, que això és cosa de nenes?". Fruit d'aquesta educació, tenim enterrada una part nostra, la que la cultura dominant identifica com a femenina, i ara comencem a sentir-nos mutilats com a persones. Ens costa relacionar-nos d'igual a igual amb les dones, sentim pànic de manifestar tendresa cap als altres homes, no sabem expres-

sar els nostres sentiments ni tampoc coneixem el nostre cos. El sexòleg Fernando Villa-dangos, promotor dels grups d'homes al País Basc, ho explica així: "Els privilegis dels homes acaben tornant-se en contra seu, ja que en una relació de poder no queda espai per a la calor i la comunicació".

Els grups d'homes serveixen per a qüestionar-se la masculinitat i canviar la forma d'entendre les relacions amb les dones, els altres homes i nosaltres mateixos. Concebut com a espais d'autoajuda, apareixen als EUA a la dècada dels 70, indirectament influïts per un moviment feminista molt potent i en el marc de la crisi dels valors provocada per la guerra del Vietnam. Avui dia, existeixen col·lectius d'aquest tipus, si més no, a Anglaterra, Canadà, Suïssa, EUA, Colòmbia i Hongria. Justament en aquest darrer país se celebra el juliol la primera trobada mundial d'homes.

Fou Josep-Vicent Marqués qui promogué a València el primer grup d'homes als Països Catalans. Més endavant, al 1985, Joan Vilchez, psicoterapeuta i membre de la Societat de Sexologia del País Valencià, continuà l'experiència, primer amb un col·lectiu estable i més endavant organitzant tallers de caps de setmana per poder abastar més homes.

II-

Trobada d'antigues amistats. Petons

J. M. ROSSELLO

a la Maria, petons a la Carme i ara toca a en Pep. *Quant de temps! Ens mirem, no sabem com saludar-nos. Per resoldre-ho estenc la mà. Encaixa fort (hauria d'haver premut més jo també). Després em posa el braç a l'espatlla. Em sent incòmode i discretament me'n separo. Continuem envaionant.*

En Josep Maria Roselló s'adonava que podia tenir clares moltes coses en el pla ideològic però no en l'emocional. A més, en la seva relació amb dones feministes, se sentia culpable del masclisme existent. Per això, decidí entrar al grup d'homes que es creà a Barcelona ara fa tres anys. Li pregunto en què consisteixen les reunions. "Cada grup és diferent, depèn de qui el porta i de la gent que l'integra. Es treballa a partir de les necessitats del col·lectiu concret". Un grup -continua- acostuma a començar per la coneixença mútua i un cop la gent s'ha després de la cuirassa, aleshores es fan sessions monogràfiques sobre com vivim la sexualitat, la relació amb el pare, amb la parella, els sentiments... A les primeres reunions, el protagonista és el silenci. Educats per dominar el món, només ens han ensenyat el llenguatge de la llei i de cada cosa faríem una ponència. Com afirma en Josep Maria, "si ara seiem en una taula i diem que anem a parlar de la masculinitat, de seguida hi ha la tendència a dir: "jo penso que...", i no és això el que interessa sinó el

La tendresa, un valor a recuperar pels homes.

sense deixar de ballar".

Com que em sorprèn que les sessions acostumin a ser conduïdes per algú -normalment del ram de la psicologia-, li pregunto si s'ha de pagar per participar-hi. "En cas que hi hagi un professional que porti el grup, aleshores els membres li han de pagar". I afegeix perquè ho acabi d'entendre: "Pensa que quan s'entra en temes que ens toquen molt a dintre, si no hi ha algú que et pressioni, arriba un moment que et resisteixes d'anar més enllà. Un professional et dona més seguretat i confiança." De totes maneres, la diversitat d'opinions i pràctiques és prou gran per abastar des dels grups de teràpia esmentats fins a d'altres no emmarcats dins aquesta perspectiva.

III-

Només ploro veient alguna pel·lícula al cine, procurant que ningú se n'adoni. I prou. De vegades, per alguna circumstància determinada hauria volgut que em caiguessin les llàgrimes i m'ha sigut impossible. Crec que ja no sé plorar.

Existeixen també altres col·lectius masculins que se centren en qüestions específiques: associacions de pares separats o d'homes maltractats

i, naturalment, els col·lectius gais, que tant han aportat a la crítica anti-patriarcal.

Tanmateix exageraríem si parléssim ara per ara de moviment. Als homes ens costa molt reconèixer que tenim mancances i problemes, de la mateixa manera com encara ha d'arribar el dia que aquells que més a prop ens sentim del feminisme deixem de rondinar perquè les dones no ens deixen anar a la manifestació del 8 de març i ens atrevim a sortir pel nostre compte al carrer per protestar, per exemple, contra la violència masclista o contra el sexisme a la publicitat. "Sembla com si els homes després de fer un taller, tinguessin ja el que desitjaven i se'n deslliguessin. No hi ha consciència encara de la necessitat de fer un moviment", opina en Joan Vilchez. Per a en J.M. Roselló, "la figura del psicòleg no ajuda a cohesionar el grup sinó que el converteix més aviat en un curs on, malgrat la proximitat emocional entre els seus membres, hi ha una relació individualitzada entre cadascú i el terapeuta". Finalment per a Magda Català, psicòloga, "falta molta valor perquè els homes puguin veure's ells mateixos en el mirall que avui els ofereix el moviment feminista". Sigui com sigui, els pilars ja estan posats ■

Els privilegis dels homes acaben tornant-se en contra seva.

que tu sentis, el que creus tu de tu mateix."

Van ser la intuïció i també les ganes de trencar barreres entre els homes les raons que portaren en Carles Àvila a ficar-s'hi. Per ell, "es tracta d'abandonar el masclisme rígid, muscular, efectiu, emprenedor, yuppie i trobar l'equilibri amb la part femenina". Li agrada expressar-ho amb una metàfora: "Seria com aconseguir trobar aquella part dintre nostre que ens permeti portar l'espasa

Llibres d'interès

- "Ser varón". Donald Bell. Ed. Tusquets
- "Psicoerotismo masculino y femenino". Fina Sanz. Kairós.
- "Guía para hombres sensibles y machistas recuperables". J.V. Marqués. El Papagayo.

Adreces de contacte

- Joan Vilchez, Avda. Blasco Ibáñez, 113 B Pta. 7 46022-València Tel.: (96)355 77 00.
- Peter Szil, Alacant. Tel.: (96) 565 95 93.
- Carles Àvila. (93)318 45 60.
- Xabi Odriozola (943)45 11 96.